

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1868

Vragen van het lid **Ploumen** (PvdA) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *het bericht «Egypt: Set Independent Torture Inquiry»* (ingezonden 15 februari 2019).

Antwoord van Minister **Blok** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 15 maart 2019).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht «Egypt: Set Independent Torture Inquiry»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Heeft u informatie waaruit blijkt dat hetgeen Human Rights Watch stelt over de martelingen in Egypte op waarheid berust? Zo ja, wat is uw reactie hierop? Zo nee, waarom niet?

Vraag 3

Bent u op de hoogte van de eerdere rapporten van Human Rights Watch die concluderen dat sinds het aantreden van de regering van president Abdel Fattah al-Sisi, overheidsinstanties, waaronder de nationale veiligheidsdienst, betrokken zijn bij (systematische) verdwijningen en martelingen? Zo ja, wat is uw reactie hierop? Zo nee, bent u bereid contact op te nemen met Human Rights Watch over de inhoud van deze rapporten?

Vraag 4

Is het u bekend dat Egypte het enige land is dat te maken heeft met twee openbare onderzoeken door het VN-Comité tegen Foltering, dat in zijn meest recente rapport schrijft dat de feiten die het verzamelde «leidden tot de onvermijdelijke conclusie dat foltering een systematische praktijk is in Egypte»? Zo ja, wat is uw reactie hierop?

¹ Human Rights Watch d.d. 14 februari 2019

Antwoord 2, 3 en 4

Het kabinet is zeer bezorgd over de in het *Human Rights Watch*(HRW) rapport beschreven misstanden en de bevindingen van het VN-Comité tegen Foltering. Dergelijke praktijken zijn in strijd met fundamentele normen op het gebied van mensenrechten, waaraan ook Egypte zich door middel van internationale verdragen verbonden heeft.

De Egyptische context maakt het moeilijk om precieze aantallen van gedwongen verdwijningen en martelingen vast te stellen. De gerapporteerde aantallen lopen uiteen. Het kabinet acht uitgebreid en onafhankelijk onderzoek, waartoe HRW ook oproept, daarom belangrijk.

Zorgen over gedwongen verdwijningen en martelingen worden in EU-verband herhaaldelijk bij de Egyptische autoriteiten aangekaart. Zo vroeg de EU tijdens de sessies van de VN-Mensenrechtenraad van juni en september 2018 aandacht voor gedwongen verdwijningen. Ook worden zorgen over martelingen en gedwongen verdwijningen uitgesproken tijdens het EU-Egypte sub-comité democratie en mensenrechten, dat tweejaarlijks bijeenkomt.

Vraag 5

Heeft u contact opgenomen of gaat u contact opnemen met uw Europese en andere internationale collega's over de situatie in Egypte? Zo ja, kunt u de Kamer informeren welke stappen worden overwogen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Nederland onderhoudt nauw contact met Europese collega's over ontwikkelingen in Egypte, zowel in Brussel als in Caïro. De Nederlandse inzet richt zich in EU-verband o.a. op het uitspreken van een sterke EU-verklaring tijdens de huidige zitting van de Mensenrechtenraad, waarin zorgen worden geuit over ontwikkelingen in Egypte op het gebied van de vrijheid van meningsuiting, de vrijheid van vereniging en vergadering, verdwijningen en de doodstraf.

Vraag 6

Heeft u contact gehad met uw ambtsgenoten die lid zijn van de Afrikaanse Unie, waarvan Egypte in 2019 tot voorzitter is gekozen, over de situatie in Egypte? Zo nee, waarom niet? Zo ja, heeft u gesproken over de weigering van de Egyptisch overheid tot het toelaten van bezoeken van de Afrikaanse Commissie voor mensenrechten en volkerenrechten (ACHPR)?

Antwoord 6

Mensenrechten zijn een vast onderdeel van de dialoog tussen de Afrikaanse Unie en de Europese Unie, waaronder tijdens de recente AU-EU Ministeriële in Brussel op 21-22 januari jl.

Vraag 7

Deelt u de mening dat overheden verantwoordelijk zijn voor en gehouden kunnen worden aan het naleven van mensenrechten? Zo ja, heeft u inmiddels contact opgenomen met uw Egyptische ambtsgenoot om uw zorgen over te brengen. Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

Ja. Nederland spreekt de Egyptische autoriteiten voortdurend aan op de zorgelijke mensenrechtensituatie. Op politiek niveau gebeurde dat onder andere tijdens mijn gesprekken met de Egyptische Minister van Buitenlandse Zaken, Shoukry, in Caïro in mei 2018 en in de marges van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties in New York in september jl. Ook spraken de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en de Nederlandse mensenrechtenambassadeur tijdens de Mensenrechtenraad van maart 2019 met de Egyptische onderminister voor Mensenrechten over de ontwikkelingen die Nederland zorgen baren.

Vraag 8

Deelt u de mening dat de Egyptische overheid onafhankelijk toezicht op gevangenen en detentiecentra en bezoeken van regionale en internationale entiteiten die onderzoek doen naar folterclaims, toe zou moeten staan, waaronder in het bijzonder de speciale VN-rapporteur voor foltering en

andere wrede, onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen?
Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8

Het kabinet hecht veel waarde aan de onderzoeken van de speciale VN-rapporteurs. Daarom pleit Nederland in internationaal verband consequent voor het verstrekken van een staande uitnodiging aan alle VN-mensenrechtenrapporteurs, zodat deze onderzoek kunnen doen naar vermeende misstanden. Dit geldt ook voor Egypte.

Vraag 9

Heeft u overwogen de mogelijkheden van sancties of andere maatregelen tegen Egypte met uw Europese ambtsgenoten te bespreken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9

Het instellen van sancties tegen Egypte is op dit moment niet aan de orde. Nederland richt zich op open en constructief engagement met Egypte, waarin ruimte is om de zorgen die we hebben te bespreken en daarbij aan te dringen op verbetering. Dit geldt ook voor de EU, die middels het Associatieverdrag en de in 2017 vastgestelde EU-Egypte Partnerschapsprioriteiten Egypte ondersteunt. Hieraan zijn ook overlegstructuren gekoppeld om zorgpunten bespreekbaar te maken, waaronder op het gebied van democratie en mensenrechten.

Vraag 10

Bent u bereid om de verslechterende mensenrechtensituatie in Egypte in de veertigste zitting van de Mensenrechtenraad (al dan niet met gelijkgezinde lidstaten) aan de orde te laten stellen?

Antwoord 10

Ja. De Nederlandse inzet voor de veertigste zitting van de Mensenrechtenraad richt zich op een sterke EU-verklaring, waarin ook zorgen over de mensenrechtensituatie in Egypte worden uitgesproken.

Vraag 11

Kunt u deze vragen voor aanvang van de aankomende mensenrechtenraad beantwoorden?

Antwoord 11

De vragen zijn zo snel als mogelijk beantwoord.